

NASA BOSNA

List građana Bosne i Hercegovine u Nizozemskoj

Broj 14

NAMA VALJA ICI DALJE, PREKO BRDA I DOLINA, I PO SUNCU I PO KISI, PREKO VODE DO SLOBODE!

Almir Dervisevic

MAJKE SREBRENICE PROTIV DRZAVE HOLANDIJE I UN

Munira Subasic sa advokatima ispred Okruznog suda u Hagu

Den Haag, 18. juni 2008.

U Okružnom sudu u Haagu počela je danas prva rasprava po građanskoj tužbi koju su porodice Srebreničana ubijenih u julu 1995. godine podnijele protiv države Holandije i Ujedinjenih naroda zbog nesprječavanja genocida u toj «zaštićenoj enklavi» UN-a.

U haškoj sudnici pojavili su se ipak samo advokati države Holandije a ne i UN koji se i dalje pozivaju na imunitet.

Advokati odbrane, G.J.Houtzager i A.Blankenstein, insistirali su na pitanju nadležnosti suda u ovom predmetu, a ne onog što se u Srebrenici dogodilo, te na imunitetu UN. Pozvali su se i na raport Holandskog instituta za ratnu dokumentaciju (NIOD) koji je svu odgovornost prebacio na bosanske Srbe, a ne na holandsku državu te da je holandska vlada na čelu sa Wimom Kokom ipak zbog toga dala i ostavku .

U obrazloženju tužbe advokati Srebreničanki smatraju da se ne spriječavanje genocida ne može tretirati kao funkcionalni imunitet UN te od suda zatražili i javnu diskusiju o tome. Davanjem apsolutnog imuniteta UN znači da UN stoji iznad zakona, rekao je advokat Majki Srebrenice Axel Hagedorn. On je pozvao sud da ukoliko ne želi odlučivati u ovom sporu, prepusti predmet nekom drugom, nepristrasnom sudu.

Pred sudijama je riječ dobio i javni tužilac Holandije koji je u vrlo kratkom istupu zamolio sud da se proglasi nenadležnim u ovom predmetu jer "UN neće odustati od zahtjeva za imunitetom".

Suđenje je završeno u vrlo oštroj raspravi zastupnika obje strane kada su državni advokati rekli da Holandija godišnje pomaže obnovu BiH s 5 miliona eura 'što nije iz osjećaja krivice' te da je vlada ipak razgovarala s Majkama Srebrenice na što su žustro reagirali advokati Majki Srebrenice i Munira Subašić tvrdeći da se to nikad nije dogodilo.

Mi dajemo punu podršku našim advokatima a pozivanje na imunitet UN, o čemu smo danas slušali, je besmisleno kada svi znaju da su u Srebrenici pod zastavom UN srušene sve konvencije o ljudskim pravima. Zato se oni ne mogu kriti iza imuniteta, rekla je **Munira Subašić** koja je uz **Kadu Hotić** bila jedina u sudnici ispred **Majki Srebrenice**.

Munira Subasic i Kada Hotic u sudnici Okružnog suda u Hagu

Tužba se odnosi na 8.000 zahtjeva, a ukupan broj tužitelja je oko 6.000. Svi oni traže da Holandija i UN odgovaraju za zločine koje su u «zaštićenoj enklavi» počinile srpske vojne i policijske snage.

Okružni sud u Haagu 10. jula će donijeti odluku o procesnim prigovorima Kraljevine Holandije, izjavio je po završetku današnje rasprave Semir Guzin, član međunarodnog advokatskog tima koji zastupa Srebreničane po njihovoj tužbi protiv Kraljevine Holandije i UN-a zbog nesprječavanja genocida u julu 1995. godine u «zaštićenoj enklavi» Srebrenica.

Današnja rasprava je održana po dva procesna prigovora Kraljevine Holandije: da Okružni sud u Haagu nije nadležan za postupanje protiv UN-a i da, u ovom slučaju, za genocid, UN ima imunitet.

"Oni su stavili prigovore, a mi smo dali odgovore na 40 strana", kazao je Guzin.

"Ukoliko odbije prigovor, postupak se nastavlja i protiv UN-a, i protiv Kraljevine Holandije. Ukoliko se prigovor uvaži onda se proces nastavlja samo protiv Kraljevine Holandije", kazao je Guzin.

Prigovor u ime UN-a, koji se u ovom postupku nije javio, iznijela je Kraljevina Holandija.

Raspravi su prisustvovali advokatski tim iz Mostara i iz Holandije, koji zastupa Srebreničane, kao i predstavnice Udruženja Pokret "Majke enklava Srebrenica i Žepa".

Odlukom iz novembra 2007. godine Okružni sud u Haagu je dozvolio vođenje postupka protiv UN-a, čime je napravio presedan u historiji evropskog i svjetskog pravosuđa.
A. Husejnovic

PREZIVJELI SREBRENICANI TUZE HOLANDIJU

U Palati pravde u Den Hagu na Okruznom sudu je 16. juna 2008. održan proces po tužbi rodbine žrtava masakra u Srebrenici protiv države Holandije, koju optužuju da njeni vojnici u ljeto 1995. godine nisu spriječili ubistvo njihovih članova porodica.

Razmatrane su dvije odvojene tužbe - Hasana Nuhanovića, prevodioca, koji je tada radio u UN i koji je izgubio brata, majku i oca, i porodice Rize Mustafića, električara, također tada zaposlenog u UN, koji je ubijen.

Ovo je prva tužba rođaka žrtava Srebrenice protiv Holandije, zbog njene uloge u nesprječavanju genocida u toj tzv. «zaštićenoj enklavi» UN-a. Ako se utvrdi da je Holandija odgovorna onda će oštećeni imati mogućnost nadoknade štete. Srebrenica je proglašena zaštićenom zonom koju su čuvali Holanđani u okviru mirovnih snaga UN a istu su zauzele srpske snage, pod komandom Ratka Mladića, 11. jula 1995. U narednih nekoliko dana ubijeno

je, koliko je do sada poznato 8.373 bošnjačkih muškaraca i dječaka i zakopano u masovne grobnice.

Preživjeli Srebrenicani H. Nuhanovic i M. Mustafic tuže Holandiju

Nuhanović je na svjedočenju rekao je da su njegov otac, majka i mlađi brat ubijeni odmah nakon što su ih izbacili iz holandske vojne baze i predali Srbima. On je rekao da je to svojim očima vidio, a da su njemu dozvolili da ostane u bazi zato što je imao propusnicu UN.

Njegov otac Ibro Nuhanovic je učestvovao u pregovorima sa Srbima i zbog toga je mogao ostati u holandskoj bazi, majka Nasiha je kao žena imala manje rizika ako napusti bazu ali mlađji brat Muhamed nije mogao ostati u bazi jer zamjenik komandanta holandskog bataljona major Robert Franken nije dozvolio da bude na listu lokalnog osoblja UN. Muhamed je zbog toga napustio bazu 13. jula, otac i majka su krenuli za sinom. Hasan je ostao u bazi i nije ih više nikad vidio. Može se zamisliti težina i dubina drame koju je Hasan tada prezivljavao.

Hasan je svoje svjedočenje, nešto duže od pola sata, izložio na perfektnom engleskom jeziku potpuno argumentovano i krajnje uvjerljivo. Pored sistematičnog i pedantnog izlaganja satnice kritičnih događaja od 10. do 13. jula, u kojima je najčešće bio direktni učesnik i svjedok, koristio je i fotografske i aerofoto snimke objekata i teritorije na kojoj su se kretale srpske vojno-policijske snage, vrsila evakuacija i deportacija ljudstva i sprovodio planski zločin genocida.

Nakon svjedočenja u pauzi je izjavio da se za ovaj dan istine sprema već godinama i da je za to uložio svu svoju raspoloživu energiju. Tuzba je podignuta prije pet godina.

Alma Mustafić, kćerka Rize Mustafica, koja je također svjedočila, rekla je da njenog oca holandski vojnici nisu zaštitili, nego su ga prosto istjerali iz vojne baze. U obraćanju sudu grčajući je govorila: "Vi nemožete tek tako jednoj porodici reci da nema više oca zbog gresaka u komunikaciji, kao što se navodi u izvještaju Holandskog instituta za ratnu dokumentaciju NIOD".

Rizo Mustafic i porodica Hasana Nuhanovica su poslani u smrt od strane Holandskog bataljona., kaze advokat nastradalih porodica Liesbeth Zegveld.

Holandski plavi sljemovi su pomagali deportaciju bosnjackog stanovnistva i predavali ga policiji i vojsci bosanskih Srba nakon pada Srebrenice 11. jula 1995. jer su sami zeljeli sto prije da se odatle povuku, tvrdi advokat clanova porodica zrtava Liesbeth Zegveld. Iako je bilo poznato da muskarci koji su deportovani nisu prezivjeli ipak je dva dana kasnije 13 jula Rizo Mustafic i porodica Hasana Nuhanovica predata Srbima.

Oni su tako poslani pravo u smrt ili pravno receno "direktno izloženi neprijatelju", kako tvrdi Zegveldova, "a to je u suprotnosti sa pravom Bosne i Hercegovine, Evropskim sporazumom o ljudskim pravima, Zenevskom konvencijom i Konvencijom o genocidu.

Drzavni branilac Bert Jan Houtzagers kaze: "Zalosno je to ali istinito, ljudi su bili predati da se ne bi ostali ljudi dovodili u opasnost". Odlazak Mustafica prema njemu "nije greska ili varka" i odlazak familije Nuhanovica "nije ultimativno zahtjevan". Zatim tvrdi: "Cak da su odluke bile nepravedne to ne znaci da je holandska drzava odgovorna. Odgovorne su Ujedinjene nacije".

U ovom krucijalnom dijelu rasprave o zadacima misije i odgovornosti advokat Zegveldova isticu: **"Ako jedan plavi sljem evidentno krsi politiku UN, njegov sljem vise nije plavi. Holandija je za to odgovorna jer je Holandski bataljon negirao instrukciju UN da 'zastiti sto je moguće više građana' i zatim se odlucio na povlacenje u skladu sa podrskom ministra Odbrane Jorisa Voorhoeve"**.

Na kraju je vodjena pravna rasprava o odgovornosti, komandnoj i operacionalnoj nadleznosti koju ni sudski prevodioci vise nisu mogli slijediti. Inace, kvalitet prevodjenja je bio veoma nizak, površan i nestručan, tako da je bilo vise pojedinacnih zalbi kao i zalbi zvanicnih predstavnika zajednice BiH u Holandiji na racun ovog znacajnog segmenta sudskog procesa.

Navedenu raspravu i svjedocenja slusali su novinari iz cijelog svijeta jer je ovo bio posljednji dan jednog jedinstvenog sudskog procesa. Sudska odluka ce biti donesena pocetkom septembra. On nije samo jedinstven zbog okolnosti u kojima su izgubljeni zivoti najdrazih osoba nego i zbog toga sto se radi o tuzbi protiv holandske drzave koja je vrsila jednu misiju UN a sto moze predstavljati presedan za zemlje koje u buducnosti ze le ucestvovati u slicnim misijama UN.

Holandija je ranije navela da su njene lako naoružane jedinice bile napuštene od UN, da im nije pružena vazдушna podrška. Bivsi ministar odbrane Holandije Joris Voorhoeve je rekao da je Holandija bila izdana od strane dva najveća saveznika u NATO.

Holandska vlada, predvođena Wimom Kokom, podnijela je ostavku 2002. godine kada su političari u zvaničnom državnom izvještaju o masakru u Srebrenici optuženi da su poslali holandske UN trupe u nemoguću misiju.

Masakr u Srebrenici je jedini događaj u ratu na prostorima bivše Jugoslavije koji je Međunarodni sud pravde ICJ u Den Hagu prosle godine proglasio genocidom.

LOKLANI IZBORI U BIH - ROK ZA PRIJAVU ISTICE 22. JULA!

NEK SE CUJE I NAS GLAS!

July 03, 2008

Postovani,

Lokalni izbori u Bosni i Hercegovini 05.10.2008 godine se polahko blize. Na proslim izborima u BiH, koji su bili na drzavnom nivou, odziv gradjana iz dijaspore je bio minimalan. Od vise od pola miliona potencijalnih glasaca koji zive van granica domovine, njih samo par hiljada je dalo svoj glas. To je moguc pokazatelj nezainteresovanosti ili apaticnosti onih koji su silom ili milom napustili svoj dom, a moguc je i odraz nezainteresovanosti politickih struktura u BiH za onima koji su otisli. Cinjenica je da ovakvo stanje nije dobro ni za Bosni i Hercegovinu, ni za nas koji zive van domovine.

Ako zelimo bilo kakve promjene u BiH potrebno je da i mi damo svoj glas. Pitanje je da li mozemo sebi dati za pravo da se zalimo ili da kritikujemo desavanja u nasoj domovini, ako ne iskoristimo ono demokratsko pravo koje nam je dato, a koje nam je istovremeno i gradjanska duznost, naime pravo glasa na izbor predstavnika bilo to na lokalnom ili drzavnom nivou.

Ako zelimo da nas ti predstavnici ozbiljno shvate, onda mi moramo izaci na izbore. Pored toga imamo moralnu duznost prema onima koji su ostali da zive u zemlji koja mrkotrpno gradi svoj put ka demokratskom, pravnom i prosperitetnom drustvu. Pokazimo da njih, a ni nasu Bosnu i Hercegovinu nismo zaboravili i definitivno otpisali i izadjimo na sljedece lokalne izbore!

Zelimo ovim putem da zamolimo sve one koji se do sada nisu prijavili da glasaju na loklanim izborima to urade najkasnije do 22.og jula. Tog datuma se zatvara prijava za glasanje. CIPSOva licna karta vam je dovoljna da ostvarite pravo glasa na sljedecim izborima, za razliku od prijasnjih izbora na kojima vam je vise dokumenata bilo potrebno.

Sve vazne informacije u vezi izbora i prijave za iste mozete procitati na www.izbori.ba.

Unaprijed vam se zahvaljujemo na vasoj paznji i nadamo se da cete izaci na predstojece izbore u nasoj jedinoj domovini Bosni i Hercegovini!

Za bolje sutra BiH, za bolje sutra svih nas!

S postovanjem,
Mladi BiH

GOUDA 11. JULI 2008.

BiH PLATFORM

PLATFORMA GRADANA BOSNE I HERCEGOVINE U NIZOZEMSKOJ
DE LANDELIJKE ORGANISATIE VAN BURGERS UIT BOSNIË - HERZEGOVINA IN NEDERLAND
VIVALDISTRAAT 18 5653BR EINDHOVEN / kvk 40483485 / BANKnr. 41. 19. 38. 363
w . w . w . b i h p l a t f o r m . n l

Zijne excellentie M.J.M. Verhagen
Minister van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Eindhoven, 14 mei 2008

Betreft: het tekenen van SAO met Servië

Hooggeachte heer Verhagen,

Namens de Bosnische gemeenschap in Nederland wend ik met tot u. Afgelopen dagen hebben wij uit verschillende bronnen informatie gekregen m.b.t. toetreding van Servië tot de Europese Unie, althans, de stappen er naar. Deze informatie is schokkend voor ons en als slachtoffers van Servische agressie op ons land, Bosnië-Herzegovina, zouden we vraag verduidelijking uwerzijds willen.

We zouden graag willen weten:

- Waarom er een Stabilisatie en Associatie Overeenkomst (SAO) juist voor de verkiezingen in Servië getekend moest worden?
- Waarom er überhaupt iets met Servië getekend wordt, terwijl ze al jaren allerlei verplichtingen ontlopen?
- Wat heeft Nederland wel/niet getekend?
- Waarom u alleen om uitlevering van Ratko Mladic en niet van Radovan Karadzic en andere oorlogsmisdadigers vraagt?
- Heeft Nederland haar standpunten bijgeschaafd en wat zijn Nederlandse standpunten m.b.t. toetreding van Servië tot EU op korte en lange termijn?

Graag zou ik namens duizenden onthelden willen benadrukken dat wij ons zeer in het niet gelaten voelen met deze stappen. Servië heeft grootste misdaden in Europa gepleegd na de WO II en het lijkt alsof alles vergeten is. Alleen maar omdat ze er vele jaren overheen laten lopen...

Wij vinden dat Servië een lange weg heeft af te leggen richting EU. De verkiezingen hebben ook laten zien dat bijna helft van de kiezers voor een nationalistische koers kiest. Dat zegt voldoende, toch? We zien uw reactie via e-mail of per post graag tegemoet!

Met vriendelijke groet,

Sefkija Hadziarapovic

Voorzitter BiH Platform in Nederland
shadziarapovic@hetnet.nl
info@bihplatform.nl

Pismo ministru spoljnih poslova Holandije M.J.M. Verhagenu i drzavnom sekretaru za Evropske poslove Fransu Timmermansu

Postovani minstre Verhagen i drzavni sekretare Timmermans,

Doskora ste bili protiv prikljucenja Srbije u EU zbog nesaradnje ove zemlje na hapsenju i predaji ratnih zlocinaca Tribunalu u Den Hagu. Prema presudi Medjunarodnog suda pravde (MSP) u Den Hagu Srbija nije nista uradila na sprijecavanju genocida u Bosni i Hercegovini. Sa takvom presudom ste se i vi u medjuvremenu potpuno slozili. Svakako vam je poznato da je u Srebrenici izvršen genocid pod prismotrom holandske vojske. To se sve jos dogodilo pod zastavom UN. Holandska vlada je nedavno odlucila da nece dati obećanje Srbiji da se prikljuci EU zbog nehapsenja poznatih ratnih zlocinaca. Ipak posljednjih dana mozemo u stampi procitati da ste vi zapravo spremni da napravite jedan kompromis u kom smislu vase Ministarstvo spoljnih poslova i daje takve izjave o prikljucivanju Srbije EU.

Naravno, takva promjena vase politike je duboko iznenadjenje za Zajednicu gradjana BiH u Holandiji jer je Vlada Holandije ranije vec dala izjave da nece dozvoliti Srbiji da udje u veliku porodicu Evropske unije prije nego sto isporuci generala Ratka Mladica Jugoslovenskom tribunalu.

Srbija i dalje krsi Konvenciju o genocidu zbog nesaradnje sa Tribunalom za Jugoslaviju posto bivsi komandant vojske RS Ratko Mladic jos nije isporucen Tribunalu.

Bosanska zajednica u Holandiji naravno ne zeli da jedna zemlja kao sto je Srbija bude nagradjena pristupom EU dok ista nista ne cini da postupi po presudi MSP. U clanu 94 Statuta clanice UN su obavezne da postupaju u skladu sa odlukama MSP. Kod Srbije je slucaj jasan da ona do sada nije ispunila te obaveze.

Ostaje jos da se vidi hoce li Vlada Holandije promijeniti stav i napraviti kompromis sa Srbijom i time precutno dozvoliti Srbiji da krsi medjunarodne obaveze ili ce ispravno postupiti i odbiti saradnju sa Srbijom dok ne isporuci ratne zlocince.

Mi se nadamo da ce se Vlada Holandije cvrsto pridrzavati prethodno postavljenih minimalnih uslova Srbiji za pristup EU, koji, izmedju ostalih, sadrže obavezu sprovođenja presude MSP.

S postovanjem!

Elvedin Kodzaga
predsjednik
Bosansko udruzenje SANA Almere

1995 - 2008

SREBRENICA

HERDENKING

HET PLEIN-DEN HAAG

VRIJDAG 11 JULI 15:00 - 16:30 uur

Spreker: Eduard Nazarski directeur Amnesty International

Nooit vergeten - Nikad zaboraviti

60. KONGRES EVROPE U DEN HAGU

Sest decenija nakon osnivanja 1948. godine Evropski pokret se vratio u Den Haag da debatuje o prošlosti i budućnosti Evrope. Model Evrope koji danas poznajemo je zamisljen i utemeljen prije 60 godina u Evropi, tad već podijeljenoj "gvozdеноm zavjesom" od grada Stettina na Baltiku do Trsta na Jadranu, u Evropi koja je lebdjela između velike opasnosti i velike nade, od strane najmarkantnijih ličnosti tog vremena kao što su Winston Churchill, britanski premijer i predsjedavajući i počasni predsjednik Kongresa, Konrad Adenauer, prvi kancelar Zapadne Njemačke, Harold Mcmillan, čuveni poslijeratni britanski konzervativni premijer i drugi. Tadašnji Kongres nije bio slučajna već je predstavljao vezu sa nizom događaja i inicijativa (George Orwell, Albert Camus i dr.) nakon sloma nacizma i fašističke diktature a čiji je zajednički cilj bio otklanjanje uzasa rata jednom zauvijek. Politički lideri koji su bili nosioci ovih inicijativa koncentrisali su se na dva glavna cilja: mir među narodima i društveni balans i ekonomsko i političko jačanje.

Od izuzetnog je značaja činjenica da su ovi ciljevi kroz stvaranja političke, ekonomske i monetarne unije, postavljeni prije 60 godina, dostignuti i ostvareni. Osnovan je Evropski sud pravde, uvedeni su opšti izbori za Evropski parlament, jedinstvena valuta.

Što je najvažnije formiran je i snazan i sve uticajniji Evropski pokret. Glavni cilj ovog pokreta je formiranje slobodne, mirne i ujedinjene Evrope. Njegova najveća dostignuća su stvaranje Savjeta Evrope u maju 1949., Koledža Evrope u Brugesu i Evropskog centra za kulturu u Zenevi. Ovo su ogromna dostignuća s kojima se Evropa u cijelini može ponositi.

Nakon 60 godina Evropskom pokretu je data sansa da dalje izgrađuje Evropu na temeljima Prvog Kongresa od 1948. Putem prethodne opsežne akcije prikupljanja najboljih ideja i sugestija za buduću zajedničku izgradnju i razvoj Evrope preko interneta (<http://speakup-europe.blogactiv.eu/>) od preko 300 ideja selektirano je 60 koje su na Kongresu podijeljene po sekcijama učesnicima tri seminara: Politika Evrope, Ekonomija i društvo i Obrazovanje i kultura. Svaki učesnik je u toku debate glasao i davao proriteta nekoj od ponudjenih 20 ideja sa liste. Selektiranjem i davanjem proriteta pojedinim idejama i njihovom realizacijom Evropski pokret namjerava stvoriti Evropu zajedničke budućnosti za 21. vijek.

Sadašnjem Kongresu Evrope, održanom u 23. i 24. maja 2008. u Hagu, kao i na prvom poslijeratnom Evropskom kongresu, prisustvovali su najpoznatiji evropski političari i predstavnici civilnog društva i Evropskog pokreta (EP):

- Pat Cox, predsjednik EP i bivši predsjednik Evropskog parlamenta
- Han-Gert Pöttering, predsjednik Evropskog parlamenta
- Jose Manuel Barroso, predsjednik Evropske komisije,
- Janez Jansa, premijer Slovenije i predsjedavajući EU i dr.

Plenarnoj sjednici i debati drugog dana Kongresa prisustvovao je i NjKV Holandski princ Willem-Alexander. Govorilo se o prošlosti, postignutim rezultatima i izazovima budućeg razvoja Evrope.

Međutim, o greskama pravljenim u toku evropskog procesa izgradnje i konstituisanja na sadašnjem Kongresu nije bilo puno govora, ili ako ga je bilo nije bilo raspoloženja da se o tome raspravlja, što, pored ostalog, predstavlja nedostatak sire spremnosti da se uči iz sopstvenog iskustva, bar kad je politika Evrope i odnos prema Bosni i Hercegovini u pitanju.

Mozda je i shvatljivo da je ovakvo raspoloženje bilo dominantno prigodom obilježavanja ovako značajne godišnjice jer je Evropa zaista postigla nevjerovatan ekonomski i politički napredak te ima čime i da se hvali, a hvala prija skoro svakome. Evropska unija se proširila i dalje se siri mimo očekivanja i sve te kolosalne uspjehe niko od organizatora Kongresa ni na koji način nije želio da zasjeni ili umanjí isticanjem problema koji objektivno postoje, kao što je tragično iskustvo sa BiH.

Na workshopu Politika Evrope gdje se tezisno raspravljalo o pitanjima odbrane, bezbjednosti, energije i klimatskih promjena, uprkos vladajućoj atmosferi isticanja uspjeha i samozadovoljstva, govorio sam o greškama Evrope i posebno nekih njenih zemalja i institucija prema Bosni i Hercegovini.

Rekao sam da sam proevropski raspoložen kao i većina građana Bosne i Hercegovine ali da sam razočaran neprincipijelnom politikom Evrope prema BiH. Istakao sam da sam zapravo za Evropu ali ne ovakvu kakva je ona sada i dosada bila prema BiH nego za bolju, izmijenjenu i u sustini pravedniju Evropu. Obrazložio sam da je Evropa u posljednjih 16 godina napravila više kardinalnih gresaka u svojoj politici prema građanima BiH i državi BiH.

Prvo, nakon međunarodnog priznanja BiH u aprilu 1992. i početka agresije na nasu zemlju od strane UN nam je nametnut embargo na snabdijevanje oružjem, koji je Evropa neprincipijelno podržala i zastupala i zdušno sprovodila, a što je naš narod kostalo više od stotinu hiljada dodatnih žrtava.

Drugo, u julu 1995. je omogućen pad zaštićene enklave Srebrenica u kojoj je brutalno pobijeno preko deset hiljada ljudi i počinjen najteži zločin genocida na tlu Evrope od Drugog svjetskog rata. Najodgovornije evropske zemlje za pad Srebrenice su Britanija i Francuska, pored Holandije kao neposrednog učesnika na terenu. Treće, u Parizu je krajem 1995. potvrđen nametnuti Dejtonski ugovor koji predstavlja podjelu zemlje i nagradu agresoru za počinjeni genocid sa gotovo polovinom teritorije BiH. Četvrto, po jasnoj presudi Svjetskog suda pravde od februara 2007. su Vojska i Policijska RS u regionu Srebrenice počinile zločin genocida što nameće konkretne pravne obaveze svim evropskim zemljama i odgovarajućim pravnim institucijama da postupaju u skladu sa odlukama ovog suda i uklone posljedice nastale izvršenjem zločina genocida.

Na kraju Skupština evropskih regija je nedavno primila RS kao svoju novu članicu što je svojevrsan politički i pravni skandal, kao i grubo kršenje postojećih kriterija prijema jer se RS nalazi na prostoru četiri odvojena i zasebna geografska i privredna regiona (Krajina, Posavina, Podrinje i Hercegovina) i ne može predstavljati normalan i jedinstven evropski region.

Nisam dobio nikakvu zvaničnu reakciju na ovaj govor ali u glasanju koje je uslijedilo su srodna pitanja i ideje za buduću izgradnju i razvoj Evrope u ovom vijeku dobile maksimalan broj poena, tako da visoki rang i aktuelnost ovih pitanja i njihov prioritet u budućem djelovanju i izgradnji Evrope daje nadu za sigurniju budućnost i nama građanima BiH, kao što su:

- Nema budućnosti Evrope bez efikasne garancije temeljnih prava žena i ljudi (244 poena)
- EU treba da ima jedno mjesto u Savjetu bezbjednosti UN (139 poena)
- Nacionalni parlamenti za evropsku demokratiju (gdje se isticu uloga nacionalnih parlamenata ali i Evropskog parlamenta) (131 poen)
- EU zajednička odbrambena politika i vojne akcije (93 poena). Premijer Slovenije Janez Jansa se zalagao za jake evropske vojne snage, imajući u vidu iskustva iz nedavne

proslosti na Balkanu, ali da one ne budu konkurent postojećim snagama NATO. Frans Timmermans, holandski ministar za Evropske poslove, istice da Evropi nije potrebna posebna vojna sila samo se postojeće vojne snage zemalja članica trebaju reorganizovati i racionalnije upotrebljavati. Vise ucesnika Kongresa je naglasilo da se u kriznim prostorima kao sto je Balkan tzv. Politika mekanog prilaza (Soft Policy Approach) nije djelotvorna i za to treba imati dupli prilaz tj. pored Snaga za održavanje mira (Soft Policy - Keeping Forces) mora se raspolagati i snagama za uspostavljanje mira (Hard Policy - Making Forces).

- Takodjer je pitanje Klimatskih promjena, sigurnog energetskog snabdijevanja i nasljedja dobilo visoko mjesto (228 poena).

Quentin Peel, urednik Financial Times za medjunarodne poslove na prijemu mi kaze da zna sve o Bosni i da je razgovarao sa Mishom Gleniem, poznatim politickim analiticarom za Balkan, i da je i on takodjer uvjeren da sve sto je uradila Evropa u BiH je pogresno. Zatim me pita: - Ali, kad vec optuzujete Britansku vladu, sta onda kazete za Bosansku vladu i njene greske? Potvrdio sam da je i vlada BiH sa svoje strane takodjer vukla pogresne poteze koji su doprinijeli jos vecoj tragediji naroda i podjeli zemlje. On se zatim izvinuo sto mora da ide da bi se pripremio za vodjenje TV prenosa zavrsnog dijela Kongresa i odlazeci se smijao. Moze se samo pretpostaviti sta je taj smijeh iskusnog i izvanredno dobro obavijestenog Britanca mogao sve znaciti.

U razgovoru sa Pat Coxom, predsjednikom Evropskog pokreta, primijetio sam da je skoro svaki od funkcionera Evrope, pa i on licno, govorio o potrebi sirenja evropskih vrijednosti u Evropi i svijetu. Gospodin Luc van den Brande, predsjednik Komiteta regija, je naglasio da Evropa ne znaci nista bez svojih vrijednosti. Govorio je o evropskim vrijednostima na cetiri nivoa: lokalnom, regionalnom, drzavnom i nivou cijele Unije. U vezi s tim sam pitao gospodina Pata sta je sa sistemom vrijednosti na najvisem nivou – medjunarodnom, niko ga ne spominje, a taj nivo je visi od svih prethodno navedenih i po medjunarodnom pravu je obavezujući, a u isti je i Evropa ugradila svoje vrijednosti i iskustva preko Becke, Zenevske konvencije itd., te kako objasnjava cinjenicu da Evropska unija nista ne preduzima u vezi sa presudom Medjunarodnog suda pravde o izvršenom zlocinu genocida i zlocinu protiv covjecnosti u BiH/Srebrenici. Rekao je da oba svjetska suda (Sud pravde i Medjunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju) rade iskljucivo zahvaljujuci podrsci EU a ne Amerike, te da oni bez rezerve podrzavaju privodjenje svih optuzenih za ratne zlocine sudu i njihovo procesuiranje.

Ako je ovo tacno, a nema osnova za sumnju, covjek se ohrabri i razzalosti u isto vrijeme. Evropsko opredjeljenje za pravdu, s kojom ce se potvrditi i istina, ohrabruje. Zabrinjava sporost i silne opstrukcije koje jos uvijek postoje na dugom putu pravde.

Nadajmo se da ce vizija Evropske unije, koju je Winston Churchill prije 60 godina ugledao kao "iskru svjetla koje ce postajati sve svjetlije i jace u srcima i svijesti ljudi" biti u cijelosti ostvarena i pocinioce zla u BiH pravedno kazniti a njihovo naslijedje zauvijek ukloniti.

D. Kuric

ODOBRAVANJEM ZASTITNIH MJERA ZA DOKUMENTE IZ SRBIJE ICTY IZDAO ZRTVE I OBECANO ZADOVOLJENJE PRAVDE

Fadila Memišević

Fadila Memisevic, predsjednica Društva za ugrožene narode za BiH je na poziv Instituta za izvjestavanje o ratu i miru u Holandiji na tribini o restrikcijama Tribunala za ratne zlocine u bivsoj Jugoslaviji u koristenju tajnih dokumenata Beograda imala izuzetno zapazeno izlaganje.

Den Hag, 15.maja 2008.

Naša organizacija koja se bori za ljudska prava širom svijeta među prvima je jasno artikulisala da je režim Slobodana Miloševića izvršio agresiju i genocid na BiH.

Evropa je šutila kad su jugoslovenske trupe i odredi srpske milicije u Bosni sprovodili genocid, koji se u sintagmi „etničko čišćenje“ etablirao kao novi termin u međunarodnim raspravama o njemu.

Svi ratni zločini u BiH bili su dirigirani iz Beograda, a neposredni počinitelji bili su srpsko ministarstvo unutarnjih poslova, srpske tajne službe, proizvođači oružja i srpske paravojne formacije.

Naša organizacija u opsežnoj dokumentaciji o genocidu je procijenila da su devedeset procenata povreda ljudskih prava u BiH počinjene od strane Karadžićevih i Miloševićevih trupa.

Posljedice su dovoljno poznate: više od dva miliona prognanih, više od stotinu hiljada ubijenih, deportacije u koncentracione logore, masovna silovanja, egzekucije, porušeni gradovi, spržena sela. Svaki pokušaj zaustavljanja srpske agresije bio je paraliziran od strane UN odnosno Savjeta bezbjednosti koga su tri evropske članice dalekosežno instrumentalizirale.

Da bi opravdali svoju pasivnost, ukazujući na zločine, „sve tri zaraćene strane“ organi Ujedinjenih nacija, različite evropske institucije i glasnogovornici evropskih vlada neprestano su u periodu između 1992 - 1995. godine relativizirali genocid i terminom „građanski rat“ uspješno zataškavali srpsku agresiju.

Kada je Savjet sigurnosti UN-a maja 1993.godine donio odluku o osnivanju Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije probuđena je nada kod stotine hiljada žrtava u jugoslovenskim ratovima. Njihova očekivanja u zadovoljenje pravde bila su probuđena. Ono što se njima dogodilo priznala je međunarodna zajednica. Savjet sigurnosti im je svečano obećao da se čuo njihov poziv za pravdu i pravednošću.

Međunarodni krivični sud dobio je dozvolu da izda naloge za hapšenje osoba osumnjičenih da su počinile jedne od najgorih i najstravičnijih zločina – a bili su to nalozi za hapšenje koji su izdani u ime međunarodne zajednice koje je ona zahvaljujući svojoj moći mogla sprovesti.

Kako su žrtve morale biti razočarane nakon izjave glasnogovornika NATO-a da hapšenje Karadžića nije vrijedno prolijevanja krvi niti jednog SFOR-ovog vojnika. Ili saopćenjem za štampu NATO oficira u kojem izjavljuje da ne vodi direktne razgovore sa generalom Mladićem, jer bi to bilo u suprotnosti sa Dejtonskim sporazumom, nego da sa njim razgovara preko prevodioca. Pa i za samu vjerodostojnost Međunarodnog suda za ratne zločine nesposobnost za sprovođenje procesa i hapšenje glavnootpuženih mogla bi biti fatalna.

Za hiljade preživjelih žrtava koje su ostali da pamte svoje najmilije nalazeći smisao svoga tužnog života u prekopavanju masovnih grobnica zadovoljenje pravde nije samo hapšenje počinioca zadovoljenje pravde je i otvaranje arhiva i skidanje oznake tajnosti sa dokumenata koji skrivaju cjelovitu istinu o agresiji i genocidu.

Za nas iz BiH Tribunal je bio i ostao jedini autoritet na koji se možemo pozvati kada su u pitanju protekli događaji. Iako nismo uvijek zadovoljni nagodbama ili izrečenom kaznom počiniteljima ratnih zločina ipak se uvijek sa respektom pozivamo na presude Tribunala kao što je presuda Krstiću za genocid u Srebrenici.

To ne znači da zatvaramo oči pred propustima koje ovaj Sud i previše često pravi.

Kada Tribunal završi svoju zadaću ostaje pitanje kakvu će presudu o njegovom radu donijeti žrtve. Da li je Tribunal doprinjeo njihovom ozdravljenju? Da li im je priznavanje stradanja od strane pravnih organa pomoglo na putu pomirenja? Da li se pridonjelo probijanju đavoljeg kruga nasilja koji je bio važna odlika najmlađe historije bivše Jugoslavije?

Žrtve genocida željele bi znati čime se Tužilaštvo Tribunala rukovalo u zaštiti nacionalnih interesa Srbije stavljanjem oznake „tajnosti“ na dokumente VSO.

Beograd je uspio da nadigra Hag jer je izlazna strategija Tribunala išla na ruku Beogradu koji je to shvatio kao poziv da nastavi sa odugovlačenjem suštinske saradnje, posebno otvaranjem arhiva na uvid. Ta strategija se pokazala uspješnom i pred Međunarodnim sudom pravde pa je Srbija dobila presudu koja je potvrdila po njenom tumačenju tezu da „Srbija nije bila u ratu“. Komercijalizacija saradnje (mi vama zločinca, vi nama pozitivan izvještaj pred Vijećem sigurnosti) obezvrijedila je ideju o pravdi ili sudu.

Saradnja Srbije sa Tribunalom za ratne zločine posebno kada je u pitanju vojna dokumentacija bila je uslovljena državnom strategijom da se izbjegne kvalifikacija o agresiji i genocidu u Sudu pravde (ICJ) u Hagu.

Zajedno sa još tri nevladine organizacije Društvo za ugrožene narode za BiH 2003. godine osnovalo je Fondaciju „Pravda za BiH“ u cilju pružanja finansijske podrške Tužbi BiH protiv Srbije i Crne Gore za počinjeni genocid u periodu 1992-1995. godine. Ova Fondacija je finansirala Tužbu pošto država BiH odnosno njeno Predsjedništvo nije imalo konsenzus po pitanju ovog finansiranja. Vlada Federacije BiH, građani, naša dijaspora učestvovali smo u prikupljanju potrebnih sredstava za finansiranje našeg ekspertnog tima koji je na visini obavio postavljeni zadatak. Presuda Međunarodnog suda pravde mogla je biti drugačija da je ovaj Sud zatražio od Srbije objelodanjivanje dokumentacije koja je od strane ICTY bila cenzurisana. Ali to nije učinjeno. Srbija je tako oslobođena krivice za počinjeni genocid u Srebrenici.

Stvar je u tome da se genocid ne radi u domaćoj radinosti, genocid vrše države jer su to veliki poslovi. Tu je potrebna logistika, potrebna je organizacija, vrijeme, ljudi, sredstva, to pojedinci ne mogu da izvedu. To može da se izvede samo sa resursima jedne države. Potrebni su tenkovi, bageri, to ukopavanje pa iskopavanje, treba da se pale sela, treba da se baci onih dva miliona granata na Sarajevo, veliki je to posao. Kakvi pojedinci. To je bio dio jedne politike koja je imala za svoj cilj da etnički razdvoji u Bosni srpsko stanovništvo od ostalog stanovništva i da očisti te teritorije da bi mogla da proširi granice Srbije da svi Srbi žive u istoj državi.

Na dan izricanja presude 26. februara 2007. godine organizirali smo zajedno sa majkama Srebrenice i žrtvama silovanja mirne demonstracije pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu. Dokumentirali smo neoborive činjenice da su vladajući režim Srbije i Crne Gore u ratno vrijeme počinili agresiju na svog miroljubljivog susjeda, državu BiH. To je bio genocid i agresija, masovni zločin, masovno protjerivanje, bombardovanje gradova tepisima bombi, a posebno glavnog grada Sarajeva, to je bila deportacija i zatvaranje ljudi u koncentracione logore, masovno silovanje žena. To je bilo izgladnjavanje stanovništva i onemogućavanje doturanja humanitarne pomoći. Naša poruka u Hagu bila je da je to što je nabrojano moralo biti dosta za Evropu i svijet koji ništa nije učinio da spasi jedan evropski narod – Bošnjake – koji je u srcu Evrope patio zajedno sa svojim sunarodnjacima Srbima, Hrvatima, Romima, Jevrejima i ostalim.

Nakon izricanja presude žrtve su spontano protestirale izražavajući svoje nezadovoljstvo. One se osjećaju izdane kako od strane Međunarodnog suda pravde, tako i od strane Tribunala za ratne zločine. Pismo koje su majke Srebrenice na mirnim demonstracijama održanim 11. maja uputile predsjedniku ICTY-a gospodinu Faustu Pocar najbolje govori o tome:

„Poštovani gospodine Fausto Pocar,

Mi majke Srebrenice obraćamo Vam se sa mirnih demonstracija koje organiziramo svakog 11. u mjesecu u znak sjećanja na genocid koji je počinjen na našem djecom, muževima, očevima, braćom i rođacima. Želimo Vas podsjetiti da ICTY nije ispunio zadaću koja mu je dodijeljena jer su najodgovorniji za počinjeni genocid još uvijek na slobodi tako da mi žrtve nismo dobile zadovoljenje pravde.

Umjesto zadovoljenja pravde Vi ste gospodine Pocar stavljanjem oznake „tajnosti“ dokumenata štitili nacionalne i druge interese Srbije. Zato od Vas tražimo hitno i bezuslovno objavljivanje sadržaja dokumenata prvostepenih i žalbenih sudskih vijeća koja su još uvijek pod oznakom tajnosti.

Mi žrtve genocida želimo da znamo čime ste se Vi, sudije ICTY rukovodile kada ste Srbiji davali zaštitu pred Tribunalom. Da li su interesi Srbije važniji od stotine hiljada ubijenih, više od milion prognanih?

Skrivajući se iza pravila ICTY, odobravanjem zaštitnih mjera za dokumente, postali ste saučesnik u zavjeri protiv žrtava i saučesnik u revizionizmu.

Od Vas gospodine Pocar tražimo da pokrenete raspoložive akcije u skladu sa statutom ICTY i u skladu sa definiranim ciljevima UN-a prilikom osnivanja ICTY-a, da skinete zaštitu ne samo sa dokumenata iz Srbije u slučaju Slobodana Miloševića pred ICTY nego i sa svih zaštićenih dokumenata koji potiču iz arhiva sa područja bivše SFRJ. To je Vaša povijesna, ljudska i moralna odgovornost. Nemojte otići sa ICTY-a kao osoba koja će vječno ostati zabilježena u analizama srebreničkog genocida i da vječno budete zapisani na stubu srama koje planiramo napraviti i za Vas i za ostale sudije koje su učestvovala u sramnoj zaštiti beogradskih arhiva“ (Pismo udruženja majki Srebrenice predsjedniku Suda ICTY, gospodinu Faustu Pocar).

SVJETSKI SAVEZ DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE

DVIJE KLJUCNE GODINE ZA DIJASPORU

Delegati iz Skandinavije Foto: G. Mulahusic

“Dvije sljedeće godine smatramo ključnim u radu Svjetskogsaveza dijaspore BiH i nadamo se da će mnoge stvari u BiH u vezi sa dijasporom biti promijenjene na bolje“, izjavila je u Sarajevu Senada Softić-Telalović iz Australije nakon ponovnog izbora na

funkciju predsjednice SSD BiH.

Ona je kazala da SSD neće odustati od zahtjeva prema bh. vlastima, koji se, pored ostalog, odnose na donošenje zakona o dijaspori, te zamolila Vijeće ministara BiH da ovaj zakon usvoji što brže, jer "svaki dan koji izgubimo je gubitak za BiH i dijasporu". "Zatražićemo i izmjene Izbornog zakona BiH koje bi za sljedeće opće izbore omogućile glasanje u svim bh. zajednicama gdje imamo uslove za to, a ne samo u konzularnim ili diplomatskim predstavništvima u 25 zemalja. Također, tražićemo izmjenu kojom je predviđeno da prilikom vađenja pasoša u bilo kojoj ambasadi BiH dolazi do automatskog registrovanja te osobe za izbore", rekla je predsjednica i dodala da se zahtjevi SSD odnose i na ukidanje Člana 17. Zakona o državljanstvu BiH. Prema njenim riječima, na 4. Kongresu SSD BiH, koji je završen u Sarajevu 1. juna, donesena je odluka o otvaranju ureda SSD u Sarajevu, koji bi trebao znatno unaprijediti rad ovog saveza.

Na Kongresu su za potpredsjednike SSD izabrani Belmin Zec iz Austrije i Nesib Karišić iz Švedske, a Anesu Ceriću iz Velike Britanije ponovo je ukazano povjerenje da obavlja dužnost sekretara.

Kongres je, kako je i najvaljeno, održan u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Punu podršku pružili su mu predsjedavajući Predsjedništva BiH Haris Silajdžić, član Predsjedništva BiH Željko Komšić, ministar za ljudska prava i izbjeglice dr Safet Halilović, ministar vanjskih poslova BiH Sven Alakalaj i Emir Hadžihafizbegović, ministar za kulturu i sport Kantona Sarajevo. Prvog dana Kongresu su, pored ostalih, prisustvovali i Avdo Hebib, predsjednik Matice iseljenika BiH, prof. dr Mirko Pejanović, predsjednik Srpskog građanskog vijeća i Jakob Finci, predsjednik Jevrejske zajednice u BiH, a specijalni gost je bio Hass Dellal, direktor Australijske fondacije za multikulturalizam. Predsjednica Svjetskog saveza dijaspore BiH, Senada Softić-Telalović, na otvaranju 4. kongresa SSD BiH, čije su osnovne teme bile dvojno državljanstvo, formiranje ministarstva za dijasporu, Izborni zakon BiH i pitanja ravnopravnosti, kazala je da zastupnici u Parlamentu BiH koji su glasali protiv ukidanja člana 17 Zakona o državljanstvu, kojim je predviđeno da se državljanstvo BiH gubi dobrovoljnim sticanjem drugog državljanstva ukoliko se ne određuje drugačije bilateralnim sporazumom zaključenim između BiH i te države, ne nanose štetu samo Bošnjacima i Hrvatima, nego i Srbima, koji u dijaspori gube pravo na bh. državljanstvo. Prema njenim riječima, obaveza međunarodne zajednice je da poštuje evropske principe i reguliše status pripadnika bh. dijaspore. Posebno je istakla da niti jedan zahtjev SSD BiH nije ispunjen, pa ni dogovor o uspostavi Odbora za dijasporu pri Vijeću ministara BiH, naglasivši da je neophodno što prije donijeti zakon o dijaspori BiH. Softić-Telalović je kazala da je namjera SSD BiH da i dalje predstavlja sve Bosance i Hercegovce u dijaspori, bez obzira na to kojoj nacionalnoj skupini pripadaju, dodavši da ta činjenica očito smeta pojedinim predstavnicima bh. vlasti.

Drugi dan Kongresa protekao je u radu okruglih stolova, na kojima se raspravljalo o odnosima BiH i dijaspore, a posebno o ukidanju člana 17 Zakona o državljanstvu. Dominirala je također i rasprava o biznisu, poslovnim vezama BiH i dijaspore, eksponiranju bh. proizvoda u Evropi i svijetu, te pružanju adekvatne pomoći koja će biti od velike koristi za BiH pri ulasku u Evropsku uniju.

Okrugli sto koji se odnosio na identitet, jezik i kulturu, a predsjedavali su „skandinavci“ Refka Kovač i Nesib Karišik, zaključio je da su naši ljudi u dijaspori voljni i zainteresirani da svoju djecu uče o svojim korijenima, maternjem jeziku i kulturi, ali da im u tome

moraju pomoći i nadležne institucije iz domovine. Sve u cilju da djeca ne zaborave svoj identitet. U raspravi je istaknuta i potreba boljeg međusobnog informisanja. Ljudi u dijaspori su, naglašeno je, itekeko upoznati sa dešavanjima koja se tiču Bosne i Hercegovine, no kada su njihovi uspjesi u pitanju, njihova stanja i sve ono šta se s njima po svijetu dešava, o tome u domovini nema dovoljno saznanja, pa je jedan od prijedloga inicirao stvaranje mreže preko koje bi se dolazilo i do takvih informacija. Trećeg, završnog dana Kongresa, izneseni su prijedlozi i zaključci sa radnih stolova, te prijedlog izmjene i dopuna Statuta SSD BiH. Izabran je Glavni odbor, a tajnim glasanjem je odlučeno da i u narednom dvogodišnjem periodu funkciju predsjednika Saveza obavlja Senada Softić – Telalović. Njen protukandidat bio je Zaim Pašić iz Velike Britanije, ali je dosadašnja predsjednica dobila glas više (9: 8). Na konferenciji za novinare nova predsjednica je kazala da će se razmotriti i mogućnosti da dijaspora osnuje i svoju stranku.

DAN DOBRODOSLICE ZA IZBJEGLICE U ROTERDAMU

Udruženje izbjeglica regiona Rotterdam - Rijmonda (SVOR) organizovalo je manifestaciju dobrodoslice primaocima statusa (Generaal Pardon) u saradnji sa Opstinom Rotterdam u centru Engels 17. maja ove godine. Status je dobilo oko 1800 izbjeglica koje vise od 5 godina borave u Holandiji. Medju njima je i oko 200 Srebrenicana.

Moto programa dobrodoslice je bilo "Uzivi se – izzivi se!" („Leef je in – Leef je uit!“) i trajao je cijelo popodne do kasno uvecer.

Pored informacija opstine program je bio ispunjen seminarima, susretima, djecijom igrom, muzikom, plesom i dr. kulturnim aktivnostima

IKC "Bosnjak" iz Arnhem nastupao je sa svojom vec afirmisanom mjesovitom folklornom grupom. Clanovi ove grupe su ucestvovali i na modnoj reviji.

BiHPlatforma i Mladi BiH su organizovali jedan info-punkt sa informacijama o svojoj aktivnosti i drugim sadrzajima vezanim za kulturu i obicaje u Bosni i Hercegovini.

Ovaj punkt je bio mali centar okupljanja, aktivnosti i upoznavanja nasih gradjana, prije svega onih koji se prvi puta sastaju i koji nisu bili u prilici da se upoznaju sa radom i aktivnostima pojedinih bh. udruzenja.

Folklorni ansambl IKC Bosnjak iz Arnhema u centru Engels

Udruženje "Guber" Rotterdam, koje je nedavno reaktivirano pod rukovodstvom srebreničanke Suade Pasic i Indire Hajdukovic, je dalo značajan doprinos u organizaciji ove 'bosanske dobrodoslice' i nastupu naših poznatih pjesnika Naide Ribic i Vjekoslava Vukadina.

SAVJETOVANJE JUZNOEVROPSKE ZAJEDNICE U AMSTERDAMU

KAKO PRIVUCI MLADE U UDRUŽENJA

U Stichtingu Zuid-Europese Gemeenschappen (ZEG) u Amsterdamu, krajem juna održano je stručno savjetovanje na temu "Budućnost djelovanja udruženja i klubova, i veće angazovanje mladih u sljedećoj deceniji". Predstavnici italijanskih, portugalskih, španskih, hrvatskih i bosansko-hercegovačkih udruženja iz Amsterdama iznijeli su iskustva iz dosadašnjih aktivnosti, a većina učesnika se dotakla i mogućnosti uključivanja mladih u aktivnosti. "Ako omladina ne bude prisutna u upravama udruženja i klubova, aktivnosti će sve više zamirati, a holandsko društvo gubice veze sa ljudima koji su dosli sa prostora Juzne Evrope", zaključak je većine diskutanta.

Na ovom značajnom savjetovanju uzeli su učesnici i predstavnici novoosnovanog udruženja Bosanaca i Hercegovaca pod nazivom "Bron" (Izvor). Bili su to predsjednik uprave Harun Avdic i član udruženja Luka Olujic. Zelja im je bila da i na ovaj način pokušaju iznaci

mogućnost okupljanja i saradnje bosansko-hercegovačke dijasporu u Amsterdamu, koja je, kako znamo, zbog prestanka finansiranja starog bih udruženja - uslijed uocjenih nepravilnosti u njegovom radu od strane gradske uprave - faktički ostala "bez krova nad glavom".

HUMANITARNI RAD

U petak, 12. aprila 2008. održana je humanitarna festa Mladi-BiH za udruženje Zene Zrtve Rata. U Cambridgebaru u Utrechtu su učesnici ove humanitarne akcije tu večer mogli uživati uz naše svirace i pjevače: Blimp band acoustic, Mladi-BiH band, Ado i Maki koji su bez ikakve novčane naknade cijelu večer svirali. Njihov muzički doprinos je bio ne samo izvrstan, nego i nesebican. Svi su svirali mnogo duže nego što je bilo planirano.

Orkestar Blim band acoustic na zabavi Mladih BiH u Utrechtu

Bez ovog muzičkog djela i bez naših gostiju ova večer ne bi bila tako uspješna. Učesnici humanitarne feste su doputovali iz svih krajeva Holandije u Utrecht da svojim prisustvom

podrže ovu akciju i zajedno, uz druženje, muziku i pice provedu ovu lijepu vecer. A to je sigurno uspjelo. Atmosfera je tokom cijele večeri bila jako dobra i opustena.

Na kraju treba naglasiti da su vlasnici kafica takodjer na svoj nacin pomogli ovu akciji. Kafic je koristen bez ikakvih troskova, konobari nisu naplacivali svoj rad i pored svega kafic je jos donirao 60 eura.

Svima koji su bili tu ili na neki drugi nacin ucestvovali, od srca hvala. Tu vecer je sakupljeno skoro 1000 eura za Zene Zrtve Rata. Novac ce Mihra Hamzic predati pocetkom jula predsjednici ovog udruzenja gospodji Bakiri Hasecic .

Nadamo se da cemo zajedno ponovo organizovati ovako nesto.

Mirela Kahrmanovic i Mihra Hamzic

K U L T U R A

ZIVOT NE MOZE CEKATI

Mlade žene u Srebrenici – devet portreta

Ovaj naslov sam pročitala nekoliko mjeseci nakon obilježavanja desetogodišnjice genocida nad Bošnjacima u Srebrenici. Švicarska novinarka Renate Metzger-Breitenfellner i njena saradnica, fotografkinja Jutta Vogel su nekoliko puta bile u Srebrenici, u posjeti povratnicima. Malo je mladih porodica, mladih žena koje su se vratile, da na ruševinama ponovo grade ognjište. Kako preživljavaju oni koji su se vratili? Kako savladavaju svakodnevnicu, kako se bore protiv mora prošlosti. O tome govori ova knjiga, izašla samo na njemačkom jeziku, kod Rex Verlag Luzern a cijeli projekat je podržan od strane Caritas-a Luzern.

Mene su se duboko dojmili ovi portreti, kako fotografije, tako i opisi prirode, prošlosti, detalji iz sadašnjeg života. Nikad neći zaboraviti Zemku iz Sjedača, Amelu i Mirjanu iz Srebrenice, Džemku iz Zelenog Jadra... Kao ni sve druge. Ova knjiga je potaknula ljude u Švicarskoj i Austriji da skupljaju pomoć za povratnike, da im pomognu da prežive. Autorice voze tu pomoć u Srebrenicu nekoliko puta godišnje.

Iz te knjige je za ovaj broj izabrani su odlomci iz portreta Zemke Žilić iz Sjedača. Nažalost, nema dovoljno prostora da se tekst objavi u cjelini. Tekstove je na bosanski prevela Ermina Bošković iz Sanskog Mosta. Ja sam ih lektorirala i literarno obradila. Također sam napisala uvodnu riječ za izdanje na njemačkom.

Safeta Obhodaš

Zemka Žilić

"Noćna mora se nastavlja"

Text : Renate Metzger-Breitenfellner

Foto : Jutta Vogel

Prevod: Ermina Bošković

Zemka Žilić sjedi na travi iza kuće u Sjedačama, proljeće je, sunce sija, Perućачko jezero leži nisko dole, plavo na suncu, zeleno u hladu. U hladu srpskih brda, srpskog drveća. Ono je granica prema srpskoj strani. Vi morate opet doći u ljeto, kaže Zemka, kažu svi u Sjedačama. Ljeti, kada smo na pikniku pored jezera, kada je voda topla. Kada idemo plivati, kad pecamo – i onda pečemo ribu na otvorenoj vatri. I suh kruh prija, kada uživamo u slobodnom vremenu.

Ali sad nije ljeto, nego proljeće. Cijela porodica je na okupu: Halid, Zemkin muž, oba njegova mlađa brata, njihove žene, djeca, jedna tri ili četiri mjeseca stara beba, neuhranjena i snježno bijelog lica, sa kao led hladnim rukama i nogama, špicastog modrog nosa, majka i sama još dijete, stara tek 14 godina. Ona je stidljiva i povučena, preopterećena situacijom, opterećena bijedom, kćerkom i mužem, time što je kao dijete postala majkom, u žalosti za oduzetom mladošću. Tri lijepe drvene kućice, stoje jedna pored druge, sagrađene od strane austrijske organizacije "Bauern helfen Bauern – Seljaci pomažu seljacima", dvospratne, bez tekuće vode, ali zato sa jednom peći, koja grije. Ipak, krov nad glavom. Iza kuće idila prestaje, preostale ruševine od nekadašnjih kuća podsjećaju na rat – i na sve ono, šta je nekad bilo, šta više nikad neće biti.

Prije rata morale smo se brinuti o djeci i kući, priča Zemka. Od rata, brinemo se za kuću, djecu i muževe, njivu i stoku. I opet pogled u stranu, prema Halidu i njegovoj braći, koji tamo sjede, poprilično udaljeni, besposleni, u iznosanim hlačama, u gumenim čizmama, loše obrijani. Oni puše, ne govore, odsutno trepću, ne vole slušati, šta se priča o njima. Oni ne razumiju tačno šta Zemka govori, ona ne govori glasno, ali oni ipak čuju dijelove riječi, nepotpune rečenice. I oni vide procjenjivački pokret ruke, mahanje glavom, čuju ton, onaj gorki smijeh između riječi,

oni slute očaj, koji treperi iz izjave mlade žene. Ona ima 32 godine – i morala je nekad biti veoma lijepa. Zemka je još uvijek lijepa, kada se smije, gestikulira, priča. O ljetu, o pikniku, o bezbrižnim satima pored jezera...

Halid, Zemkin muž, pokazuje prema ruševinama, kaže, da se ne mogu ukloniti, jer su možda minirane. Ko zna... On i njegova braća izgleda prihvataju tu činjenicu onako, kao i mnogo toga još, djeluju letargično, flegmatično, bez energije, pokreta, životne radosti. Oni se tuže na svoju sudbinu, rat, tešku privrednu situaciju, činjenicu da u Bosni i Hercegovini nema napretka, da nema poboljšanja na vidiku, da vode život bez perspektive, da ga moraju takvog voditi.

Sigurno nije jednostavno, pored ovih ruševina, sagraditi novi život. Jedan novi nakon prijašnjeg života. Ostaci kuća svakodnevno podsjećaju na jedan bolji život, na ono nekad, kada Halidu i njegovoj braći nije nad glavom visjelo prokletstvo ratarskog posla, kad nisu bili prisiljeni kao ratari stvoriti hljeb za svoje porodice, kada su imali posao, prijeko, na drugoj strani jezera, u Srbiji, što je nekad pripadalo Jugoslaviji. Halid je bio tesar prije rata, solidni radnik, sa mjesečnom platom, određenim radnim vremenom, sa slobodnim vikendima, relativnom blagostanju, sa kućom i ženom i djetetom. Prije, kada je sve još bilo mirno, socijalistički dobro. Kada je zdravstveni i prosvjetni sistem besprijekorno funkcinirao, kada stopa nezaposlenosti nije ležala na 80% kao danas, kada je Srebrenica bila jedna od najbogatijih gradova u Jugoslaviji, grad rudnika, sa cvjetajućim preduzećima u okolini, sa fabrikom drveta i fabrikom namještaja, sa industrijom i rudama, sa asfaltiranim ulicama, koje su uvijek bile prolazne.

Nekad, kada je za svakoga bilo nezamislivo šta će se poslije desiti, jer su muslimanski, katolički i pravoslavni ljudi živjeli zajedno u jednom sistemu, u kojem religija nije igrala ulogu, nije smjela igrati ulogu.

*

Na putu prema Sjedačama, na skretanju, tamo, gdje se završava asfaltirana cesta i počinje makadam, prije kartkog vremena je otvoreno novo groblje. Muslimanski grobovi podsjećaju ovdje na muškarce iz sela, koji su ubijeni za vrijeme rata. Ovdje, ili po brdima okolo, u okolnim šumama, u borbi ili bijegu, ubijeni sa leđa ili razneseni granatama.

Sada, u proljeće, makadam prema Osatu i Sjedačama je u lošem stanju, do Zemkine i Halidove kuće vozimo se iz Srebrenice otprilike 40 minuta, privatnim autom. Zemka i Halid nemaju auta. Kada hoće u grad kod ljekara, u kupovinu, u centar za socijalni rad ili u općinu, moraju ići školskim autobusom. Dva puta dnevno on staje u blizini kuće, 10 Eura plaćaju za put u oba smjera, 10 Eura, koje prvo moraju zaraditi na slučajnim poslovima kod nekog komšije – iako se razdaljina u komšiluku mjeri kilometrima, ovdje, gdje je okolina slabo naseljena, gdje u šumama čak žive medvjedi i vukovi, gdje urljaju divlji psi i napadaju sve živo. Deset Eura koje rijetko imaju, jer se komšijska pomoć plaća vraćenom pomoći, ako uopće; sa poljoprivrednim proizvodima – a ne novcem.

Pomoć je potrebna i Zemki i njenoj porodici, sada, kada bi njive trebale biti obrađene. Njive, koje su u brdu, koje se mogu obraditi samo motikom, lopatom i grabljama. Jedna freza bi nam jako pomogla, kaže Zemka, i dodaje kako je težak rad na njivi. Rad, na koji Halid i njegova braća nisu navikli, na koji su sudbinom primorani, koji ne vole, ali ipak moraju raditi. Halid bi radije ostao tesar, imao posao u nekoj tesarskoj radnji. Ponosno nam pokazuje štalu i kućicu za pranje, to je sam izradio, od drveta, istesao, to on zna, to voli raditi. Ali sada on nije tesar, nego ratar. Nezaposlen, bez posla i prihoda. Brine se sam o sebi. Halid i Zemka uzgajaju krompir i kukuruz, beru jabuke, kruške i šipak sa grmova, koji rastu svud oko kuće, oni peku rakiju, prerađuju voće u marmeladu, suše voće i pripremaju rezerve za zimu. A onda imaju i

životinje, isto tako poklon izvana, garancija za preživljavanje, pomoć za samopomoć: krava, koja daje mlijeko, koje se kasnije prerađuje u maslac i sir, nekoliko koza, nekolicina kokoši, dva zeca.

To što se humanitarne organizacije ne brinu samo za krov nad glavom, nego i zato da se i pod tim krovom može voditi po nekim mjerilima življenja pristojan život, to je za Zemku i Halida blagoslov, za dvanaestogodišnjeg Alena i njegovog tri godine mlađeg brata Aldina – ali to hrani zavidljivost svih onih, koji nisu dobili ništa, koji nikad ništa neće ni dobiti, jer ne ispunjavaju kriterije za pomoć. Ti ljudi pričaju loše o svim onima koji su redovno posjećeni, koji odnekud dobijaju novac. Svi znaju sve o tome, ko od koga dobiva pomoć, oni vide auta saradnika i menadžera humanitarnih organizacija, oni znaju, da posjete znače i poklone, podršku, pakete sa namirnicama, novac za Alenove naočari, za posjete kod očnog ljekara, koje su obavezne svaka dva mjeseca, za troškove puta i novac za ljekara.

Oni dobijaju sve – a mi ništa, ljute se Zemkine i Halidove komšije.

Prošlo je nekoliko mjeseci. Jesen je, drveće je već dobilo boju, situacija u Srebrenici se unekoliko poboljšala: U julu je bio "Dan sjećanja", desetogodišnjica srebreničkog masakra, koja je privukla puno humanitarnih organizacija u grad, nekolicina ulica je obnovljena i popravljena. I cesta prema Sjedačama je prolaznija nego u proljeće. I svjetlost je blaža: Krajolik tone u tople boje na jesenjem suncu.

Cijela porodica je okupljena u dnevnoj sobi, jedna tipično bosanska dnevna soba sa heklanim krpicama po svom namještaju, blago požitjelim slikama u drvenim ramovima, sa jednim Madonninim kalendarom, sa puno cvijeća i biljaka, dvije istrošene sofe i jednim malim stolom na sredini. Stolom, koji se može upotrebljavati za sve, na kojem sigurno i Alen i Aldin obavljaju svoje domaće zadatke. Dobro obavljaju, jer jednom bi im trebalo biti bolje, žele da im bude bolje. Mlađi sin želi postati muzičar ili policajac, on bi volio svirati na sintisajzeru, talenat je naslijedio od svog djeda, kaže Zemka, od njenog svekra, on je bio violinist. Alen, on je vrijedan, uvijek donosi kući dobre ocjene. On više ne ide u Osat u školu, nego u Srebrenicu, on želi tamo studirati medicinu, pa u budućnosti otvoriti praksu u Zvorniku. Svakog jutra ustaje u pet, deset do šest odvozi se kombijem, školskim autobusom, u Srebrenicu, dolazi nakon 16:00 nazad. Oko vrata nosi medaljon. To smo kupili u Srebrenici, kaže Zemka, ustvari u Potočarima, na velikoj priredbi u znak sjećanja na desetu godišnjicu masakra u julu. Valjda donosi sreću, ovaj medaljon čini da se želje ispunjavaju, bar mi tako mislimo.

Zemka ima skromne želje. Ja želim samo mir, hoću, da pucnjava jednom prestane, da Aldin dobije cipele, dobre cipele za put kroz šumu do seoske škole u Osatu. Željela bih za obojicu dječaka odjeću, u kojoj se ne moraju stidjeti u školi. Niti u Srebrenici, niti u Osatu. Odjeću bez rupa i zakrpa, ne novu, ali čistu. Onda sanja Zemka i o mašinama, da rad na njivi bude lakši, jer se porodica prijavila za uzgoj jagoda. Jagode, koje otkupljuje jedno švedsko preduzeće, koje bi trebale osigurati prihod porodici. Zemka nam pokazuje njivu, na kojoj namjeravaju posaditi jagode. Tu je stajao kukuruz, sada je sve iskrčeno, ručnim radom. Postoji mogućnost za iznajmljivanje mašina, ali za 30 KM (15euro) po dunumu (1 Dunum = 10 hektara), a taj novac mi nemamo.

Ali zaboravljanje je teško, ovdje u Sjedačama, sa pogledom na Srbiju, na drugu stranu jezera, na vikendice na obali. One su nove, kaže Zemka, prije nisu bile tu. Sada je mirno tamo dole, posjetioци su nestali. Ali ljeti, i za vikende, tada dolaze, piju i vandaliraju. Oni i pucaju. I jučer su

pucali u našem smjeru, za zabavu. Onda Zemka leži u krevetu, pored Halida, ona čuje prigušen prasak pucnja, čuje – kada vjetar dolazi iz odgovarajućeg smjera – smijeh muškaraca, može da zamisli, kako podižu oružje, kako ciljaju, kako uzimaju kuće na drugoj strani na nišan, kako pritišću obarač. Ona skoro umire od straha, zatvara vrata i prozore, svejedno, koliko je vruće, želi se zaključati pred strahotama, pred strahom, noćnim morama. Noćnim morama, pred kojima se baš i ne možeš zaključati, koje uvijek dolaze, sa slikama rata.

Onda je ona ponovo u glavnom kvartiru UNO-a u Potočarima, onda ga ponovo vidi, onog čovjeka, kojeg su svezali za drvo i tako dugo ga tukli željeznom štangom, dok nije prestao davati znakove života, i drugog, po kojeg su došli, odveli ga samo malo u stranu, i pred očima nas sviju streljali, jednostavno rečeno, pogubili ga tu ispred nas. Ona vidi žene, kako mrtve pokrivaju dekama, ona vidi ljude kako padaju u nesvijest, kolabriraju od vrućine, ona čuje plač, jaukanje i vrisku, ona još uvijek nosi smrad urina i izmeta u nosu, osjeća strah, nosi strahotu u kostima. Uvijek i uvijek ponovo. Oni su odvodili dvanaestogodišnjake, djecu, kaže ona, govori tiho, skoro mehanički, ruku prekrštenih u krilu, sama sebe drži za ruku, kosti su pobijeljele od pritiska. Stalno, uvijek nanovo se sjeća svega toga, prije svega noću, prije svega tad, kada se čuju pucnjevi, kada Srbi provociraju sa druge strane jezera, tada se prepada u snu, skače iz kreveta, skoro se onesvijesti od straha, pa onda dobije glavobolju.

Odjednom, u sred razgovora, dolazi sjećanje. I Zemka počinje pričati – o svojim noćima u Potočarima, koje su je postarale za 20 godina, kada je od straha i strave skoro poludjela, kada je nekako i vrijeme stalo. Ona priča tiho i prodorno, bez zamuckivanja, bez stanki i razmišljanja. Njen tekst je zapravo niz slika, koje su pohranjene u podsvijesti, govori kao da komentira film, koji se odvija u njenoj glavi, koji se ne da zaustaviti, koji se nikada neće dati zaustaviti. Skoro sam poludjela, kaže. Htjela sam otići po vodu, otišla sam do potoka, na mjesto gdje su stavili dasku preko vode, kao neku vrstu mosta, sagnula sam se, htjela sam zagrabit vodu u kantu. Voda je bila crvena. Crvena od krvi. Jer su gore malo dalje, strijeljali zatočenike, pa mi smo bili čuli pucnjeve, ali nismo htjeli vjerovati da se tako nešto može desiti, da se desilo. To je tako potresno – ona pravi kratku pauzu, guta - i sami vidite, strašno je. Zbog toga Halid ne priča o tome, sjećanje je okrutno, neshvatljivo je...

Zemka priča o humanitarnoj pomoći izvana, o brašnu, koje je ovim putem dolazilo u Srebrenicu. Nikad nije stizalo dovoljno, morali smo dva sata pješaćiti da donesemo pomoć, morali smo nositi vreće na leđima kući, jedan mali kruh je morao biti dovoljan za veliku porodicu. Jedan ovolišni kruhić, za toliko ljudi. U međuvremenu smo željeli bilo šta raditi, crnčili smo cijeli dan za 1 litar mlijeka, za malo kajmaka, za krompir ili povrće. Sve smo radili, da nekako preživimo. I jednom su došli avioni, bacali su pakete, svi ljudi su potrčali – ali uvijek se u takvim prilikama, odnekud iz pozadine, iz zasjede, pucalo, bilo je stvarno opasano, mnogi su na taj način ranjeni, jer su u svom očaju, i pored opasnosti, pokušavali doći do te pomoći. Muž moje zaove je također bio pogođen, meci su mu raznijeli nogu. Svi tih sedmica i mjeseci samo u strahu, nevjerovatnoj stravi, nagledali smo se strašnih stvari, mnogo toga strašnog i sami doživjeli, a istovremeno trpjeli od gladi i žeđi. Skoro je nevjerovatno, to je čudo da smo danas još uvijek pri zdravoj pameti.

Svakog dana ustaje Zemka u pet sati, priprema doručak za muža i djecu. Zimi Halid ustaje prvi iz kreveta, kaže ona, on loži, kuha kahvu, onda budi mene i obojicu dječaka. Zemka pokazuje saosjećanje sa svojim traumatiziranim mužem, kaže da je Halid jedan dobar čovjek, da mu je potrebna pomoć. Da bi on radio, kada bi mogao. Ali ta trauma, prsa, srce... On nije zdrav, ne smije se opterećivati, ne može pružiti onoliko koliko bi ustvari želio. A poboljšanja nema na vidiku. Bošnjački doktor, koji redovno ordinira u školi u Osatu, nema medicinskih pomagala, ništa osim njegove torbe sa stetoskopom, aparatom za mjerenje krvnog tlaka i tablete, nema modernih aparata, malo vremena, malo mogućnosti za pomoć. A osim toga, on dolazi, kad hoće, ne pridržava se dogovorenog radnog vremena. Zamorno je, kaže Zemka. Ona priča da je i Alen bio bolestan, problemi sa disanjem, imao je napade nesvjestice. Osjećala sam se strašno, premirala od straha, ali nisam mogla ništa poduzeti, po prvu pomoć moramo do Srebrenice, u grad, znate i sami, koliko je to dug put, tako dug put – i to bez auta. Sljedeći "pravi" ljekar je u Zvorniku, skoro sat vremena vožnje autom od Srebrenice. A ljekaru u Srebrenici ne volimo ići, on je Srbin, dovoljno smo proživjeli između 1992. i 1995., ko je to preživio, on je izgubio povjerenje, vjeru u drugu stranu. Ako se stvarno ozbiljno razbolimo, možemo samo umrijeti. Za nas nema druge mogućnosti.

COVJEK PJEVA POSLIJE RATA

“Po asfaltu i betonu nase zemlje silovane idu cete profitera - blago nase odnose / zastave su skrojili, djecu su zadojili, nozeve razdijelili - groblja nam podijelili / po sumama i gorama nase zemlje rasprodane nema vise mladica - sve su vodje posjekle / aerodrome gradili, avione prenijeli, sunce nase spakovali - mezare nam utabali / na radiju i tv-u nase zemlje izjebane pjeva djubre, pjeva stoka - refrene krvave / na radiju i tv-u nase zemlje izgazene igra djubre, igra stoka - puteve nam zametnuse ...” (“Po asfaltu i betonu”).

O stvarnosti poslijeratne (postsrebrenicke i postdejtonske) Bosne i Hercegovine niko nije zapjevao na iskreniji, bolji, snazniji i upečatljiviji nacin nego sto je to ucino Damir Avdic. Njegov zadnji album “Mrtvi su mrtvi”, izdat u aprilu 2008. za slovenacki “Moonlee records”, vec sada sa sigurnoscu moze ponijeti epitet albuma godine (ako ne i desetljeća) na nasim prostorima.

Prije rata u Bosni i Hercegovini Damir Avdic - Graha (Tuzla, 1964.) bio je frontman grupe “Rupa u zidu”. Devedesetih godina proslog vijeka ta kulturna tuzlanska punk-rock skupina, o kojoj se u siroj javnosti, nazalost, jako malo zna, snimila je album za beogradskog nezavisnog izdavaca “Take it or leave it”. U toku rata u Tuzli Damir je sa “Rupom” snimio jos dvije audio kasete. Devedeset i seste odlazi u Sjedinjene Americke Drzave, ali se ubrzo vraca. Nakon toga sa maticnim bandom pravi jos jedan album, ali on nije izdat tom prilikom. Na muzicku scenu, u pravom smislu te rijeci, vratio se 2004. godine albumom “Od trnja i zaoka”. Izdat je za zagrebacku muzicku tvrtku “Slusaj najglasnije” vlasnika Zdenka Franjica, pionira underground scene u Juznih Slavena. Po rijecima samog Damira taj album je bio zamisljen kao svojevrsan “soundtrack” za njegovu knjigu, roman “Na krvi cuprija”, odnosno, kako sam u jednom intervjuu

kaze: "Tekstovi nekih pjesama sa tog albuma nastali su na osnovu dijaloga i monologa iz tog romana." Knjiga je uz svesrdnu Franjicevu pomoc izašla kod izdavačke kuće "Bratstvo duša".

Vec od njegovog prvog solističkog projekta dalo bi se zaključiti da je Avdic specifična pojava, kako za nase, tako, bez pretjeravanja, i za svjetske muzičke pojmove. Zreo kantautor (autor i muzike i teksta i izvodjac na gitari), neki su skloni reci: singer-songwriter, u prvom redu zbog "poruke koju odasilje", medjutim, ponajviše zbog cinjenice sto njegova gitara, odvrnuta i distorzirana "do daske", ne zvuci kao tipična singer-songwriterska gitara, nego, prije, kao automatska puska, mitraljez ili p.a.m. - dijelim misljenje onih koji tvrde da je on zapravo anti-singer-songwriter.

"Mrtvi su mrtvi", drugi solo album, jaci je i zreliji od prethodnog. Damir, inace, odlican gitarista, na njemu donosi direktnije i upečatljivije pjesme koje vas snagom svoje poruke (citaj, istine) udaraju ravno u glavu i srce. Preko gitarskih rifova Damir izbacuje schamanske stihove duboko utopljene u gorcinu, bol i jad bosanske svakodnevnice. Pritom se, nerijetko, koristi ironijom, sarkazmom i psovkom, vjesto izbjegavajući zamku banalnosti i vulgarnosti. Poslije slusanja tih pjesama duša, prosto, boli. Nije to sevdah, iako, valjda u sali, Damir za svoje pjesme voli reci da su ljubavne; nisu to ni protestne pjesme, iako mnogi muzički kritičari tvrde da to njegove pjesme bas jesu; nije to ni hardcore, kako neki, pa i sam Damir, zele da istaknu. Zapravo, jeste hardcore, utoliko koliko je i sama bosansko-hercegovačka realnost hardcore. To je, jednostavno, sirova, ali cista energija koja se oslobadja u rafalnoj paljbi njegove gitare (gibson + marshal), i gotovo lirska snaga i himnicko-prorocanska poruka njegovih tekstova, za koje bi se sa punim pravom moglo ustvrditi da su nesto najjace i najbolje sto ih je do sada dalo moderno bosansko-hercegovačko pjesništvo.

"Mrtvi su mrtvi / ne pricaj mi o sjecanju sad / mrtvi su mrtvi / sto im ne pruži ruku dok su zivi bili / mrtvi su mrtvi / dzaba ti je molitva sad / mrtvi su mrtvi / sto ne zapjeva s njima dok su zivi bili / mrtvi su mrtvi / sjetis li se zivih kad / suzama kafu secere / zivi a mrtvi su / mrtvi su mrtvi / a ti se mermeru klanjaj / mrtvi su mrtvi / a ne zaigra s njima dok su zivi bili / mrtvi su mrtvi / sjetis li se onih sto se strahu klanjaju / mrtvi su mrtvi / a ti zastave na pola koplja / mrtvi su mrtvi / jebo ti pola koplja mater / sjetis li se onih sto se strahu klanjaju / sjetis li se..." ("Mrtvi su mrtvi").

Na inicijativu knjizevnika Faruka Sehica, Avdicu je u aprilu ove godine urucena nagrada Fondacije "Farah Tahribegovic", koja se, izmedju ostalog, dodjeljuje za doprinos u razvoju opste kulture. Faruk je dodjelu te nagrade izmedju ostalog popratio i rijecima: " (...) Snaga njegovih stihova i gitarskih rifova je tolika da nakon slusanja njegovog albuma mozete samo osjecati tjeskobu i nemir zbog nase realnosti koja je razlozena na atome, i iz kojih se ona ne moze ponovo sastaviti. Avdicevi stihovi imaju moc bosanskih planinskih rijeka uz koje ne mozete plivati, vec se jedino mozete pustiti rijecnim strujama, da vas nose u jednom pravcu: taj pravac se zove ljudska sloboda. (...) To su stihovi koji ce ostati da sjaje kao fosfor kostiju razbacanih po istocnobosanskim sumama. Nemoguce ih je zaboraviti..."

Damir sam inace kaze da mu je najveći knjizevni uzor Ivan Goran Kovacic, da je to njegova lektira, da su Goranovi stihovi aktuelni i alternativni i za ono i za ovo, a da ce tek biti za buduće vrijeme. Po njegovoj tvrdnji, I.G. Kovacic je ekstremni underground. Na omotima oba njegova solo cd-a prikazan je portret Che Guevarae. Na prvom je prekrizen, a na drugom je to mrtvačka lobanja sa beretkom i zvijezdom. Damir drži da su lik i djelo Che Guevarae danas

postali tek puki potrosacki "brand", kao Nike ili Armani, izlizana roba od cijeg nekadasnjeg sjaja nije ostalo nista, zato pjeva: "unovci svoje ideale prije nego iskrvare / uzmi svoju nevinost prije nego te opkorace / budi egzekucija prije nego revolucija / bolje biti turista nego jeftina parola / izbljijedjela na majici skrivenoj u ormaru usminkanih antiglobalista" ("Miran kao mina").

Za Damira Avdica "revolucija je prosla mimo barikada / pored onih koji su pjevali o njoj ... ostale su barikade / da se slikamo, da se lazemo" ("Revolucija je prosla"). Za njega je istinski heroj Fadil Jahic - Spanac, koga su svi zaboravili i ciji lik niko ne nosi na majici; o svom ocu veli da je "komunista bio / kad su pali on se nije uhljebio / poslozio ideale, bez sramote i bez stida / odjebao izdajnike i uhvatio se basce male / eno sjedi sam, nema para, druga / al' ga sreca prati, ima jato golubova / rakiju lozu ljusti, okopava lijehe luka / ne prica stare price, vec on hrani nove mlade / i moj otac meni kaze, ko im jebe mater sine / kada legnem, ti zagrni - lijehe su ti domovine / evo rakije, evo loze, sjedi ovdje, sunce grije / nemoj brinut', samo salji u tri picke materine ..." ("Komunist vs. NBK Revolusn").

Bosna, i ona ratna i ona poratna (tranzicijska), u kojoj su "posmrtnice kao jumbo plakati", ogoljena je do srzi u Damirovim pjesmama. Bosna, puna nepravde, paradoksa i apsurdna, uhvacena okom posmatraca (i sudionika) koji ocito ima dovoljno muzicko-pjesnickog dara da ponovo ozivi najbolje dane nju-primitiviz poetike, ali i dovoljno hrabrosti i mudrosti da sve to stavi u nov, recentniji kontekst, kao u pjesmi "Rahatluk": "Evo placem od rahatluka / za srce me ujeda / jebo mater sto mi godi / da imam bombu kotrljo bi' / oko mene sve su pupoljci ocvali, rodjeni! / lijepih boja, al' ne mirisu / tu su da uvenu / mati draga, zar je ovo sto je ostalo / ako jeste, onda halal, zagrni i utabaj / mati draga, da si znala, ne bi radjala", ili kao u pjesmi "Dobro dosli": "Dobro dosli u domovinu, nasu malu i osuncanu / mi smo ljudi cista srca, lijepa narav krasi nas / povedite familiju, djecu svoju, djecicu / icicemo na izlete, u polja rodna minama ... ". Ili Bosna, ona jos uvijek "prkosna od sna": "Bas ti ruzno stoji krv / ali neka - okiti se / bas ti ruzno stoji strah / ali neka - istakni / ko haljinu vjencanu drugoj - krojenu / ko burmu zaraslu u meso - u nista / bosno! / bosno! / bosno! / bas ti ruzno stoji bol / ali neka - ponesi / ko dijete u utrobi svojoj - nicije / bas ti ruzno stoji kletva / ali neka - primi / ko dijete tudje u domu - svome / bosno! / bosno! / bosno! / bas ti ruzno stoje jame / ali neka - zarasti / ko mati srcem od poroda oziljak" ("Bas").

Damira Avdica, jednostavno, mozete ili obozavati ili se nad njim zgrazavati, on, u svakom slucaju, ni jedne ni druge nece ostaviti ravnodusnim. Istina, naravno, zna da boli. Na nama samima je odluka zelimo li joj pogledati u oci. Kao i, koliko smo uopste spremni da je priznamo. I prihvatimo ... Ili ne prihvatimo.

“Lijeni, spori, mrtvi / prazni, tupi, skrti / svijet bi da mjenjaju / na krvi cupriju gradili / na krvi skole dizali / na krvi djecu dojili / ... / svijet bi da mjenjaju / svijet bi da mjenjaju / svijet bi da mjenjaju / a kita je sve sto imaju! / o revoluciji pricaju / u molitvi se umivaju / svjetlom se nazivaju / zaspali lijepo, usnuli lijepo / zaspali, usnuli - zlo / krvlju bi mjenjali / krvlju bi mjenjali / krvlju bi mjenjali / a mene bi ukopavali / a mene bi ukopavali / a kita je sve sto imaju!” (“Lijeni, spori, mrtvi”).

P.S. Edo Maajka je izjavio da do daljnjeg neće raditi na solo projektima. On i Damir Avdic odlucili su da naprave zajednicku grupu koja se zove “Trnokop”. Zajedno sa bubnjarem i basistom premijerno će se pojaviti u julu mjesecu na zagrebackom “Rockaj festivalu”. Nije li to na pomolu bosanska verzija “The rage against the machinea”, ili neceg mozda jos boljeg od toga? U svakom slucaju, kupujmo domace!

<http://www.myspace.com/damiravdicc>

(N. Mujcinovic)

“Sarajevske sveske” u Amsterdamu

Na svom putu predstavljanja internacionalnoj javnosti odabrana ekipa saradnika casopisa “Sarajevske sveske” 18. juna zaustavila se na Keizersgrachtu broj 324.

“Sarajevske sveske” izdaje “Mediacentar” iz Sarajeva (direktor: Boro Kontic), a pocale su izlaziti 2002. godine. Od tada se redovno pojavljuju cetiri puta godisnje. Oko “Svesaka” okupljen je jako velik broj eminentnih imena iz oblasti nauke, kulture i umjetnosti iz bivse Jugoslavije, pa i sire. Cilj nastanka casopisa i jeste bio da upostavi “pokidane veze i dijalog medju institucijama kulture i kulturnim i javnim radnicima u regionu”.

U amsterdamskom kulturnom centru “Felix Meritis”, maloj ali odabranoj skupini posjetilaca, ispred “Sarajevskih svesaka” predstavili su se: **Helena Drnovsek Zorko** (Slovenija), **Boris A. Novak** (Slovenija), **Vojka Smiljanic-Djikić** (Bosna i Hercegovina), **Sibila Petlevski** (Hrvatska), **Basri Capriqi** (Kosovo), **Zoran Hamovic** (Srbija) i **Ales Debeljak** (Slovenija) kao moderator. Tom prilikom prezentiran je zadnji broj casopisa pod nazivom “The best of ‘Sarajevo Notebooks’” u kome su sabrani i na engleskom jeziku objavljeni najbolji i najinteresantniji prilozi iz proteklih godina. Steta samo sto odziv publike nije bio veci.

KNJIGA „BANDIERA ROSSA“ PROMOVISANA I U SARAJEVU

Knjiga prica "Bandiera rossa" pisca i filmskog stvaraoca Antonija Nine Zalice, koji zivi i stvara u Amsterdamu, dozivjela je nakon Holandije promociju i u Sarajevu. (Promocija u Holandiji bila je u februaru u organizaciji "Platforme", o cemu smo pisali u proslom broju.)

U okviru 20-og "Medjunarodnog sajma knjiga i ucila" u sarajevskoj Skenderiji knjiga je promovisana na sceni Akademije scenskih umjetnosti uz prisustvo autora i izdavaca iz Tuzle, poznatog dječijeg pisca Sime Esica. O knjizi je vrlo pohvalno i analiticki govorio doktor knjizevnosti Atif Kujundzic, dok je dijelove iz knjige citala poznata sarajevska glumica Jasna Zalica. Pisac Zalica predstavio se na promociji svoje knjige i kratkim filmom snimljenim u vrijeme opsade Sarajeva pod nazivom "Andjeli Sarajeva".

S P O R T

TRADICIONALNI TURNIR U MALOM FUDBALU ARNHEM 2008

Poslije izuzetno jakog sportskog i fer natjecanja oglaseni su konacni rezultati osmog po redu Bosanskohercegovackog turnira Arnhem 2008, odrzanog 7. juna 2008. godine u Arnhemu.

Ove godine učestvovalo 26 ekipa iz cijele Holandije, sto je najveći broj ucesnika turnira do sada.

Organizatori, sponzori i ucesnici Turnira Arnhem 2008 zajedno

Nakon izuzetno jake konkurencije, prikazane lijepe igre i uzuzetno korektnog sportskog ponašanja došlo se i do pobjednika turnira.

Za Najuspješnijeg strijelca turnira proglašen je: Edin Okanovic iz ekipe Krazy Hadzije-Rotterdam.

Edin Okanovic iz ekipe Krazy Hadzije, najuspjesniji strijelac

Admir Music iz ekipe Deventer, proglašen je za najboljeg golmana.

Admir Music iz ekipe Deventer, najbolji golman

Treće mjesto turnira pripalo je ekipi ESA-BOSNA Arnhem.

Ekipa ESA-BOSNA Arnhem, treće mjesto

Drugo mjesto osvojila je ekipa Krezy Hadzije iz Roterdama.

Ekipa Krazy Hadzije iz Roterdama, drugo mjesto

Ekipa Winterswijk pobjednik je u Ferpleju zbog izuzetno korektnog ponašanja.

Prvo mjesto osvojila je ekipa: B E R E K

Ekipa Berek: Pobjednik turnira

U ime organizacionog odbora i usvoje ime se zahvalio gospodin Sead Siocici svim igracima, ekipama koje su ucestvovala u ovom do sada naj mnogobrojnijem takmicenju u Arnhemu, sudijama koje su sportski sudile, gledaocima koji su bodrili dobar fudbal, pomagacima clanovima kluba "Bosna" Arnhem Rheden i IKC-a "Bosnjak" Arnhem, momcima koji su pekli cevape i donor, prodavali karte, delegatima, organizacionom odboru i svima onima koji su na bilo koji nacin dali svoj doprinos da se ova znacajna sportska manifestacija odrzi i uspjesno dovede do svog cilja.

Takodjer rekao da ovu zajednicka sportska manifestacija ne bi mogla da se odrzi bez vjernih donatora i sponzora: SEMI-TOURS, MEDO – MEUBELEN, Klub "BOSNA" Arnhem – Rheden, IKC "BOSNJAK" Arnhem, HUID KLINIEK ZUID, ELEKTRO SERVICE „HARRIS“, Almir Sabic AFBOUW Nijmegen, Mile –Bosanac Nijmegen, Serhat Arnhem, ESA Rijkerswoerd i vise od 40 pomagaca, simpatizera i entuziasta clanova IKC „Bošnjak“ Arnhem, kluba „BOSNA“ Arnhem – Rheden i Sportskog centra ESA-Rijkerswoerd.

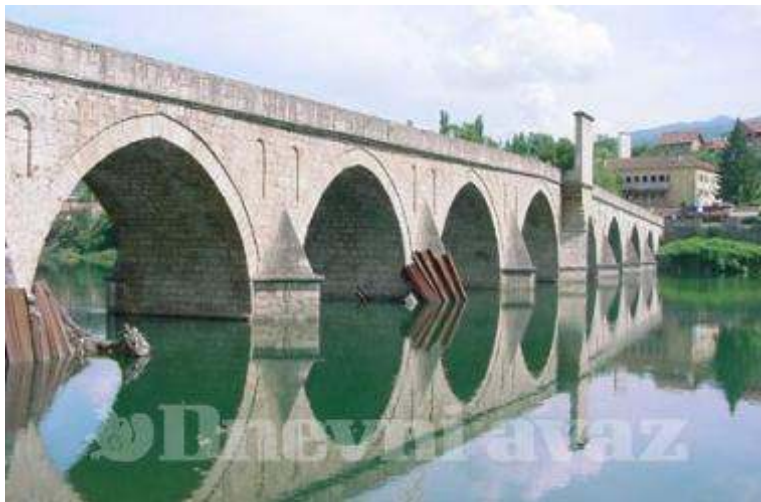
Sav prihod od ovog turnira ide u humanitarni fond.

Organizacioni odbor turnira Arnhem 2008

Sead Siocic

NA DRINI CUPRIJA IZ VISEGRADA UPISANA U LISTU SVJETSKE BASTINE

Višegrad: Most Mehmed-paše Sokolovića na Drini

Na Most Mehmed-paše Sokolovića na Drini u Višegradu postavljena je ploča 30. maja 2008. godine kojom je označeno da se ova gradjevina iz 16. vijeka nalazi na listi UNESCO-a zaštićenih spomenika svjetske kulture.

Upis na ovu listu znak je njegove izuzetne univerzalne vrijednosti i potrebe da se sačuva za dobro cijelog čovječanstva, napisano je na ploči.

U tekstu se dodaje da "**most jedinstvenom elegancijom svojih proporcija i veličanstvenom uzvišenošću savršeno svjedoči o ljepoti klasičnog osmanlijskog stila**".

Ovu tablu sa natpisom donio je u Sarajevo generalni sekretar UNESCO-a Koičiro Macura 26. aprila ove godine.

Most Mehmed-paše Sokolovića na Drini upisan je na listu UNESCO-a svjetske baštine 2007. godine.

Ćuprija na Drini gradjena je po nalogu velikog vezira turske imperije Mehmed-paše Sokolovića, porijeklom iz ovih krajeva, a gradio ga je najveći neimar tog vremena Kodža Mimar Sinan. U toku su pripreme za potpunu sanaciju ove gradjevine.

Nasa Bosna je list gradjana BiH

U Nizozemskoj

Izlazi kvartalno

Glavni urednik: Dz.Kuric

Clanovi redakcije:

M. Midzic

A. Fazlic

N. Mujcinovic

info@bihplatform.nl

www.bihplatform.nl

ziro racun ABN.AMRO

br. 41.19.38.363

**BH KONZULARNI DANI SVAKE POSLJEDNJE SUBOTE U
MJESECU U AMBASADI BOSNE I HERCEGOVINE**

U DEN HAGU

KONZULARNE USLUGE GRADJANIMA BiH U

NIZOZEMSKOJ PRUZACE SE I U 2008. GODINI

od 10 do 14.00 casova SVAKE POSLJEDNJE SUBOTE

U MJESECU, POCEV OD 26. JANUARA.

U AMBASADI BIH U DEN HAGU,

Bezuidenhoutseweg 223

LINKOVI KROVNE I OSTALIH ORGANIZACIJA ZAJEDNICE BiH U HOLANDIJI

www.bihplatform.nl **Het Platform - Krovna organizacija zajednice udruzenja i gradjana
BiH u Holandiji**

www.nauk.nl

Naucno akademski umjetnicki klub BiH-NL "NAUK"

www.bihbc.nl

BH Biznis klub

www.mladi-bih.nl

Mladi BiH

www.bpn.ba

Bosnian Professional Network (organizacija u 7 zemalja svijeta)